

Søndag 27. august

Tema: Nåden alene / Nåden aleine

Introduksjon

Hvordan kan Gud godta meg? Hvordan kan jeg gjøre opp for alle mine synder? Hvordan finner jeg en nådig Gud? Det var spørsmål som Luther strevde med som ung munk. Han fant svaret i Bibelen: «Av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv.» Dette er preteksten og hovedbudskapet i denne temagudstjeneste.

Ordet «nåde» er overskriften over hele reformasjonsmarkeringen i 2017. Det var et sentralt ord for Martin Luther, og det har vært et sentralt ord for luthersk kristendomsforståelse i alle år siden. «Nåden skapes av Jesu død og oppstandelse. Denne nåden kan kun tas imot som en gave.» Slik står det i tekstgjennomgåelsen til dagens pretekst (se nedenfor).

Som luthersk kirke starter vi med nåden. Noe av det viktigste reformasjonstida gav til kirken, var en fornyet oppdagelse av Guds nåde. Preteksten denne søndagen er en av kjernetekstene for utviklingen av den lutherske teologien. Men også Salmene i Det gamle testamentet spilte en viktig rolle i luthersk teologi. Salmene viser hvordan den menneskelige erfaringen får prege møtet med Guds ord. Det er en dyptfølt livskamp som føder nådens teologi. Evangelieteksten om den bortkomne sønnen framhever den uforbeholdne nåden hos faren som løper for å omfavne sitt bortkomne barn. Slik er nåden. Slik er nådens Gud. Men lignelsen gir oss også en advarsel i form av fortellingen om broren som mislikte farens frie nåde.

I forlengelsen av dette er det et annet tema som bør få plass i denne gudstjenesten: Som en konsekvens av Guds nåde mot oss i Jesus Kristus skylder også vi å vise nåde mot hverandre, som brødre og søstre i denne verden. Hvis vi ikke er i stand til å vise nåde og barmhjertighet mot våre medmennesker som flykter fra kriger, naturkatastrofer og umenneskelige levekår, har ikke nåden satt dype spor i oss! Hvis vi stenger dørene for mennesker i nød, oppfører vi oss ikke da som mannen som fikk ettergitt en skyhøy gjeld, for så å gå ut å opptre som en bølge overfor et medmenneske?

Valg av fokus

Denne temagudstjenesten bør ha fokus rettet mot Guds nåde som det helt sentrale i luthersk kristendomsforståelse. Vi kan ikke frelse oss selv, men i sin nåde har Gud gitt oss frelsen da Jesus døde og stod opp for oss.

Det er flere overskrifter en kan å sette på dette. Her er noen mulige vinklinger:

«Nåde – et kjerneord i kristen tro.»

«Hva er nåde?»

«Hva mente Luther med slagordene: nåden alene, Skriften alene, troen alene, Kristus alene? Hvilken betydning har disse formuleringene for oss i dag?»

«Når Gud er nådig mot oss, skylder vi å vise nåde mot hverandre.»

Dagens bønn

Tema: «Nåden alene.» 12. søndag i treenighetstiden, 27. august, bokmål:

Barmhjertige Gud,
du har frelst oss av nåde
og gitt oss troen som en gave.
Vi ber deg:
Hjelp oss å leve i din nåde
så vi ikke blir tynget av prestasjonspress
eller bli selvgode,
men vandrer i de gjerninger
du har skapt oss til i Jesus Kristus, vår Herre,
som med deg og Den hellige ånd lever og råder,
én sann Gud fra evighet til evighet.
Amen.

Tema: «Nåden aleine.» 12. søndag i treeinigstida, 27. august, nynorsk:

Miskunnsame Gud,
du har frelst oss av nåde
og gitt oss trua som ei gåve.
Vi bed deg:
Hjelp oss å leve i di nåde
så vi ikkje blir tyngde av prestasjonspress
eller blir sjølvgode,
men vandrar i dei gjerningane
du har skapt oss til i Jesus Kristus, vår Herre,
som med deg og Den heilage ande lever og råder,
én sann Gud frå æve til æve.
Amen.

Forslag til salmer

Gjennomgangssalme

Ønsker en å ha en gjennomgangssalme som brukes på alle fire temagudstjenester, anbefales:
727 Lysenes Gud, kjærlighets kilde.

745 *Av dypest nød jeg rope må (dagens Luther-salme)*

322 Stor er din trofasthet

335 Guds Sønn er kommet til oss ned

342 Amazing grace! / Å nåde underfull og stor

345 Å, kor djup er Herrens nåde

350 Jesus Krist, du nådens kjelda

362 En tåre renner fra ikonet

472 På nåden i Guds hjerte

500 Nåden er ditt kvardagskår

213 Klapp alle hender, i glede! (barnesalme)

455 Fall til ro og kjenn at jeg er Herre (barnesalme)

[«Når du vil»](#), vinningsalmen i den europeiske reformasjonssalmekonkurransen, kan skrives ut gratis. Bruk den gjerne i temagudstjenestene.

Norsk bønnebok

Bønner fra *Norsk bønnebok* som kan brukes i denne gudstjenesten:

002 Guds hjerte

040 Etter din vilje

284 Bøn om tillit

295 Ved dagens begynnelse

210 Samla di kyrkje

Tekstgjennomgåelse

Sal 116,1–9, bokmål

- 1 Jeg elsker Herren,
for han hørte mitt rop om nåde.
- 2 Han vendte øret til meg,
jeg vil kalle på ham alle mine dager.
- 3 Dødens bånd snørte seg om meg,
dødsrikets redsler nådde meg,
jeg fant bare nød og sorg.
- 4 Da påkalte jeg Herrens navn:
«Å, Herre, redd livet mitt!»
- 5 Herren er nådig og rettferdig,
vår Gud er barmhjertig.
- 6 Herren vokter de uvitende,
han kom meg til hjelp da jeg var langt nede.
- 7 Kom til ro igjen, min sjel,
Herren har svart deg!
- 8 Ja, du har fridd mitt liv fra døden,
øyet fra tårer og foten fra å snuble.
- 9 Jeg skal vandre for Herrens ansikt
i de levendes land.

Sal 116,1–9, nynorsk

- 1 Eg elskar Herren,
for han høyrde mitt rop om nåde.
- 2 Han vende øyret til meg,
eg vil kalla på han alle mine dagar.
- 3 Dødens band snørte seg om meg,
redsler frå dødsriket nådde meg,
eg fann berre naud og sorg.
- 4 Då kalla eg på Herrens namn:
«Å, Herre, berg livet mitt!»
- 5 Herren er nådig og rettferdig,

vår Gud er mild.

6 Herren vaktar dei uvitande,
han kom meg til hjelp då eg var langt nede.

7 Kom til ro att, mi sjel,
Herren har svara deg!

8 Ja, du har fria mitt liv frå døden,
auget frå tårer og foten frå å snubla.

9 Eg skal ferdast for Herrens andlet
i landet til dei levande.

Luthers forelesningsserier om Salmene i Det gamle testamente var et viktig forarbeid for reformasjonen. Gjennom disse forelesningene utviklet Luther en fornyet lese måte av Skriften. Han utvidet samtidens faglige og skolastiske tilnærming til tekstene med en meditatív lesning. I innledningen til sin kommentar til Salme 119 skriver Luther:

«Du bør tenke over Ordet slik det blir forkynt, og selve ordlyden i bibelteksten – ikke bare i ditt hjerte, men også i forhold til verden omkring deg, idet du samvittighetsfullt leser teksten om og om igjen, og reflekterer over hva Den hellige ånd har ment med dette. Se til at du ikke blir bekymret eller tenker at det er tilstrekkelig at du har lest, hørt, uttalt og forstått teksten én eller to ganger. Det blir du ikke en særlig dyktig teolog av, men snarere bare en eplekart som faller før den er halvmoden.»

Salme 116 gir næring til en slik lesning. En skal ikke kunne lese en slik salme uten å la den gå gjennom både kropp og sjel og la ordene berøre og utfordre ens egen livserfaring og angst. Det er ikke angitt noen forfatter til salmen, og heller ingen angivelse av bruk. Språklig har den ujevn rytme og innslag av arameisk. Det tyder på en sen tilblivelse i den formen vi kjenner den. Salmens første del (v. 1–11) har form av en individuell takkesalme. Den siste delen av salmen bringer takken for Guds redning ut til hele folket.

Dagens avsnitt av salmen har tre deler:

V. 1–2: Kjærlighet og takk til Gud. Salmen starter med en kjærlighetserklæring. Å elske Gud står sentralt i den gammeltestamentlige trosforståelsen. Fra trosbekjennelsen går veien til kjærlighetsbudet: Du skal elske Herren din Gud (se 5 Mos 6,4–5).

Det er uenighet om oversettelsen av den første setningen i salmen. Mange bibeloversettelser følger tradisjonen fra Luther: «Det er min kjærlighet, at Gud har hørt mitt rop om nåde. / Jeg elsker fordi Gud har hørt mitt rop...» Bibelselskapets oversettelse fra 2011 har: «Jeg elsker Herren, for han hørte mitt rop om nåde.»

Erfaringen av at Gud hører, fører til et løfte om å tilbe Gud alle dager.

V. 3–4: Beskrivelse av den nøden salmisten er frelst fra. En detaljert og usminket beskrivelse av nøden er typisk både for takkesalmer og lovsanger. Ropet om å bli reddet av Gud førte til at livssituasjonen ble forandret. Luther beskriver nødsskildringene i salmetradisjonen som noe av salmetradisjonens største rikdom. Gjennom det brede spekteret av ærlige livsskildringer kan den troende kjenne igjen sitt eget liv og sin egen smerte og få hjelp til å overgi sitt liv til Gud.

V. 5–9: Beskrivelse av Guds nåde og barmhjertighet. Salmistens redning knyttes ikke bare til hva Gud har gjort, men til hvem og hvordan Gud er. Dette gjentas i to parallelle strofer i v. 5 hvor ordene «nåde», «rettferdig» og «barmhjertige» både overlapper og utfyller hverandre i beskrivelsen av Gud. Sentralt i GT's gudsbilde er troen på Gud som på en særlig måte ser til og hører den som lider. (Se 1 Mos 4,10; 1 Mos 16,13; 2 Mos 2,23–24.) Sammenstillingen av ordene «nådig», «rettferdig» og «barmhjertig» kan gi retning for en preken som handler om

«nåden alene». Nåde er ikke et tomt ord; det bærer i seg at Gud både er rettferdig og barmhjertig.

Luk 15,11-32, bokmål

11 Jesus sa: «En mann hadde to sønner. 12 Den yngste sa til faren: 'Far, gi meg den delen av formuen som faller på meg.' Han skiftet da sin eiendom mellom dem. 13 Ikke mange dager etter solgte den yngste sønnen alt sitt og dro til et land langt borte. Der sløste han bort formuen sin i et vilt liv. 14 Men da han hadde satt alt over styr, kom det en svær hungersnød over landet, og han begynte å lide nød. 15 Da gikk han og søkte tilhold hos en av innbyggerne der i landet, og mannen sendte ham ut på markene sine for å passe grisene. 16 Han ønsket bare å få mette seg med de belgfruktene som grisene åt, og ingen ga ham noe.

17 Da kom han til seg selv og sa: 'Hvor mange leiekarere hjemme hos min far har ikke mat i overflod, mens jeg går her og sulter i hjel! 18 Jeg vil bryte opp og gå til min far og si: Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. 19 Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din. Men la meg få være som en av leiekarene dine.' 20 Dermed brøt han opp og dro hjem til faren. Da han ennå var langt borte, fikk faren se ham, og han fikk inderlig medfølelse med ham. Han løp sønnen i møte, kastet seg om halsen på ham og kysset ham. 21 Sønnen sa: 'Far, jeg har syndet mot Himmelen og mot deg. Jeg fortjener ikke lenger å være sønnen din.' 22 Men faren sa til tjenerne sine: 'Skynd dere! Finn fram de fineste klærne og ta dem på ham, gi ham ring på fingeren og sko på føttene. 23 Og hent gjøkalven og slakt den, så vil vi spise og holde fest. 24 For denne sønnen min var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.' Og så begynte festen og gleden.

25 Imens var den eldste sønnen ute på markene. Da han gikk hjemover og nærmet seg gården, hørte han spill og dans. 26 Han ropte på en av karene og spurte hva som var på ferde. 27 'Din bror er kommet hjem', svarte han, 'og din far har slaktet gjøkalven fordi han har fått ham tilbake i god behold.' 28 Da ble han sint og ville ikke gå inn. Faren kom ut og prøvde å overtale ham. 29 Men han svarte faren: 'Her har jeg tjent deg i alle år, og aldri har jeg gjort imot ditt bud; men meg har du ikke engang gitt et kje så jeg kunne holde fest med vennene mine. 30 Men straks denne sønnen din kommer hjem, han som har sløst bort pengene dine sammen med horer, da slakter du gjøkalven for ham!' 31 Faren sa til ham: 'Barnet mitt! Du er alltid hos meg, og alt mitt er ditt. 32 Men nå må vi holde fest og være glade. For denne broren din var død og er blitt levende, han var kommet bort og er funnet igjen.'»

Luk 15,11-32, nynorsk

11 Jesus sa: «Ein mann hadde to søner. 12 Den yngste sa til far sin: 'Far, lat meg få den delen av formuen som fell på meg.' Så skifte han eigedomen sin mellom dei. 13 Ikkje mange dagane etter selde den yngste sonen alt det han eigde, og drog til eit land langt borte. Der levde han eit vilt liv og sløste bort formuen sin. 14 Då han hadde sett alt over styr, vart det uår og svolt i landet, og han tok til å lida naud. 15 Han gjekk då til ein av mennene der i landet og bad om arbeid, og mannen sende han ut på markene sine for å gjeta grisene. 16 Han ønskte berre å få metta seg med dei belgfruktene som grisene åt, men ingen gav han noko.

17 Då gjekk han i seg sjølv og sa: 'Kor mange leigekarar heime hos far min har ikkje fullt opp av mat, og her går eg og svelt i hel! 18 Eg vil bryta opp og gå heim til far min og seia: Far, eg har synda mot Himmelen og mot deg. 19 Eg er ikkje verd å kallast son din lenger. Men lat

meg få vera som ein av leigekarane dine.’ 20 Så braut han opp og gjekk heim til far sin. Medan han endå var langt borte, fekk faren sjå han, og han fekk inderleg medkjensle med han. Han sprang imot han, kasta seg om halsen på han og kyste han. 21 Då sa sonen: ‘Far, eg har synda mot Himmelen og mot deg. Eg er ikkje verd å kallast son din lenger.’ 22 Men faren sa til tenarane: ‘Skund dykk! Finn fram dei beste kleda og ha dei på han, og lat han få ring på fingeren og skor på føtene. 23 Hent så gjøkalven og slakt han, og lat oss halda måltid og feira. 24 For denne sonen min var død og har vorte levande, han var bortkomen og er attfunnen.’ Og så tok festen og gleda til. 25 Den eldste sonen var ute på marka. Då han gjekk heimover og nærma seg garden, hørde han spel og dans. 26 Han ropa på ein av karane og spurde kva som stod på. 27 ‘Bror din er komen’, svara han, ‘og far din har slakta gjøkalven fordi han fekk han velberga heim att.’ 28 Då vart han sint og ville ikkje gå inn. Far hans kom ut og prøvde å overtala han. 29 Men han svara attende: ‘No har eg tent deg i alle år og aldri sett meg opp mot dine bod. Men meg har du ikkje gjeve så mykje som eit kje, så eg kunne halda fest saman med venene mine. 30 Men når han kjem heim, denne son din som har sløst bort pengane dine i lag med horer, då slaktar du gjøkalven for han!’ 31 Då sa far hans: ‘Du er alltid hos meg, barnet mitt, og alt mitt er ditt. 32 Men no må vi halda fest og vera glade. For denne bror din var død og har vorte levande, han var bortkomen og er attfunnen.’»

Luk 15 har «gleden over å finne igjen» som sitt hovedtema. Gjennom tre lignelser tegner Jesus et annerledes bilde av Gud enn det som noen av de religiøse lederne formidlet. Alle tre lignelsene står som en kommentar til fariseernes kritikk av at Jesus hadde omgang med tollere og syndere (se v. 1ff).

Lignelsen om den bortkomne sønnen har en sjokkerende start. En av sønnene insisterer på å få tildelt arven mens hans far fortsatt lever. Sønnen handler som om hans far var død. Uansett hva gutten hadde gjort med pengene, er denne fraskrivelsen av hans fars liv nok til at alle tilhørere ville ha reagert med avsky mot gutten. Når han i tillegg reiser av gårde og sløser bort arven på et vilt liv, og til slutt sitter og vokter urene dyr og deler deres mat, er bildet av den totale fornedrelsen komplett.

Denne lignelsen har tre sentra: Det første finner vi i v. 17 hvor den bortkomne sønnen *kom til seg selv*. Det er sannhetens øyeblikk hvor sønnen ser sin egen fornedrelse. Dette sanne møtet med eget liv går igjen i en rekke skildringer av menneskers møte med Gud (se f.eks. 1 Mos 3,8ff; Jes 6,5; Joh 4,39). Derfra starter den lange vandringen hjemover.

Det andre hovedpunktet er farens mottagelse. Det mest sjokkerende i lignelsen er ikke at sønnen til slutt beveget seg hjemover, men at faren løp ham i møte og kysset ham. For tilhørerne var det tydelig at denne faren var et bilde på Gud (se tolkningene av de foregående lignelsene i v. 7 og v. 10). I disse lignelsene forkynner Jesus et ganske annerledes gudsbilde enn det fariseerne formidlet. I Jesu forkynnelse sammenlignes Gud med en lengtende far som kommer sitt bortkomne barn i møte, og steller til fest for den hjemvendte. Lignelsen er et representativt uttrykk for det radikale nåden som Jesus forkynner. Her er det ingenting igjen av en nåde som fortjenes. Nåden forankres ensidig i et gudsbilde hvor Gud løper den bortkomne i møte og inviterer til fest.

Tredje fokus er den eldste sønnen. Han har krav på respekt. Han har vært trofast hos sin far hele tiden og har sin del av arven i behold. I og for seg er det slett ikke rart at han reagerer slik han gjør, men han mangler sin fars kjærlighet til sin bror. Dette er et direkte svar på fariseernes kritikk i vers 1ff. De har mistet Guds kjærlighet til de bortkomne og står i fare for å avvise mennesker som Gud har lett etter og lengtet etter. Den uforbeholdne nåden har en provoserende side. Også dette er et stadig tilbakevendende tema. De som mener seg i sentrum

av gudsfellesskapet framstilles ofte med en manglende evne til å glede seg over rausheten i Guds kjærlighet, slik den uttrykkes gjennom Jesu ord og handlinger. Typisk for forfatterskapet til Lukas er at han framhever gleden og festen. Jesu komme er et budskap om en stor glede for hele folket. Og dette budskapet skaper glede hos de mennesker Jesus møter (jf Luk 2,10; 52; 4,18; 19,6.37; 24,41.52). Guds folk er invitert til gleden over den rause Guds grensesprengende nåde.

Ef 2,1-10, bokmål

1 Dere var en gang døde på grunn av misgjerningene og syndene deres. **2** Dere levde i dem på den nåværende verdens vis og lot dere lede av herskeren i himmelrommet, den ånd som nå er virksom i de ulydige. **3** Ja, vi levde alle en gang som de. Vi fulgte lystene i vårt eget kjøtt og blod og lot oss lede av det og av våre egne tanker. Vi var av naturen vredens barn, vi som de andre.

4 Men Gud er rik på barmhjertighet. Fordi han elsket oss med så stor en kjærlighet, **5** gjorde han oss levende med Kristus, vi som var døde på grunn av våre misgjerninger. Av nåde er dere frelst. **6** I Kristus Jesus har han reist oss opp fra døden sammen med ham og satt oss i himmelen med ham. **7** Slik ville han i de kommende tider vise hvor overstrømmende rik han er på nåde, og hvor god han er mot oss i Kristus Jesus. **8** For av nåde er dere frelst, ved tro. Det er ikke deres eget verk, men Guds gave. **9** Det hviler ikke på gjerninger, for at ingen skal skryte av seg selv. **10** For vi er hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger, som Gud på forhånd har lagt ferdige for at vi skulle vandre i dem.

Ef 2,1-10, nynorsk

1 De var ein gong døde på grunn av misgjerningane og syndene dykkar. **2** De levde i dei slik ein gjer i denne verda og lét dykk leia av han som styrer i himmelrommet, den ånda som no verkar i dei ulydige. **3** Ja, ein gong levde vi alle som dei. Vi følgde lystene i vårt eige kjøtt og blod, vi gjorde det vårt kjøtt og våre eigne tankar ville. Og vi var av naturen vreidens born liksom alle dei andre.

4 Men Gud er rik på miskunn. Fordi han elska oss med så stor ein kjærleik, **5** gjorde han oss levande saman med Kristus, vi som var døde på grunn av misgjerningane våre. Av nåde er de frelste. **6** I Kristus Jesus har han både reist oss opp frå døden med han og sett oss i himmelen med han, **7** så han i dei komande tider kunne visa kor overstrøymande rik han er på nåde, og kor god han er mot oss i Kristus Jesus. **8** For av nåde er de frelste, ved tru. Det er ikkje dykkar eige verk, det er Guds gåve. **9** Og det kviler ikkje på gjerningar, så ingen skal skryta av seg sjølv. **10** For vi er hans verk, skapte i Kristus Jesus til gode gjerningar som Gud på førehand har lagt ferdige så vi skulle vandra i dei.

Mange av de store Kristus-hymnene i brevlitteraturen preges av et kosmisk perspektiv. Det første kapitlet i Efeserbrevet er en av disse poetiske lovprisningene. «I ham» har den troende del i frelsen. Lovprisningen av den oppstandnes storhet, han som troner over alle makter og myndigheter, drives fram som veldige bølger som overgår hverandre i kraft og styrke. Våre vers er nært knyttet til Kristus-lovprisningen i det første kapitlet. Avsnittet utgjør en kompakt enhet. I de første versene møter vi lesernes livshistorie i lys av denne Kristus-fortellingen.

Adressatene er åpenbart hedningkristne. Hele kapitlet preges av et markant «før» og «nå». «Før» beskrives som et liv før frelsen hvor leseren levde «på den nåværende verdens vis og lot seg lede av herskeren i himmelrommet». Gjentakelsen av ordene om nåden framhever den

nye livssituasjonen. Hele tre ganger møter vi ordet «nåde» i den siste delen av teksten – delvis i samme uttrykk: «Av nåde er dere frelst.»

Flere forskere framhever tekstens slektskap med tekster om dåp i brevlitteraturen. Særlig gjelder det slektskapet til Rom 6 og beskrivelsen av å dø bort fra synden og bli reist opp med Kristus til et nytt liv (Rom 6,1ff, jf også Tit 3,4ff). I dåpen tas vi med inn i Jesu død og Jesu oppstandelse. Dåpen uttrykker denne nådens vandring hvor vi dras inn i Kristus-fortellingen og får nåden som gave.

Tekstens budskap om nåden kan oppsummeres slik:

Nåden gis som gave. Når Luther fremhever «nåden alene», uttrykker det at nåden alltid er der først. Vi gjør oss ikke fortjent til den, vi oppnår den ikke, vi bidrar ikke til den. Nåden skapes av Jesu død og oppstandelse. Denne nåden kan bare tas imot som en gave. Barsedåpen er et godt uttrykk for det. Før vi evner noe som helst, rekkes hele Guds nåde og kjærlighet til oss. Før ordene, før vi gjør oss fortjent til noe, før vi forstår eller evner å uttrykke vår tro – så kommer nåden til oss som en kjærlighetsgave fra Gud.

Nåden frigjør kosmos. Det er typisk for kristushymnene at Jesus-fortellingen knyttes til kosmos og alt som er. Frelsen i Jesus sprenger derfor alle forsøk på å isolere religiøsitet til en individuell tanke- eller følelsessfære. Alt som lever berøres av nåden i Kristus.

Kolosserbrevet, som mange hevder er en slags «kilde» for Efeserbrevet, uttrykker dette slik: «Ved ham ville Gud forsone alt med seg selv, det som er på jorden, og det som er i himmelen, da han skapte fred ved hans blod på korset» (Kol 1,20).

Nåden utfordrer. Det formanende perspektivet er en sentralt del av de nytestamentlige dåpstekstene. I dåpen har vi alt. Vi dør med Kristus og vi reises opp med Kristus til et nytt liv. Nåden som gis oss som gave, kaller oss til nytt liv. Slik sett er avslutningen av vårt avsnitt typisk for tekstene om nåde: «vi er ... skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger.» Nåden er en skapelsesakt hvor det nye livet blir til. Slik forankres kristen etikk i perspektivet nåde – gave – etterfølgelse, jf. Ef 3,2. Vi som er elsket er kalt til å elske! Det må få praktiske konsekvenser for hvordan vi møter våre medmennesker.

Andre gode ressurser

Biskopenes uttalelse: [«Guds nåde setter fri»](#)

[«Liberated by God's Grace»](#), dokument fra Det lutherske verdensforbund